



ÖSSZEKÖTŐ



A PTE Egészségügyi Főiskolai Kar Információs Lapja

2003 november

XII./4.

<i>A Fizioterápiás Tanszék avatóünnepsége</i>	2
<i>Gyermekortopédia és gyógytorna</i>	5
<i>Új műtétek a traumatológiában II.</i>	5
<i>A gyógytornászképzés curriculumuma</i>	7
<i>Instabil térdízület arthrokineticus mozgáselemzése</i>	8
<i>A Terrier-féle ízületi és lágyrészmobilizáció terjesztése</i>	9
<i>A "Porci Berci barátokat keres" egészségmegőrző gerinciskola program</i>	11
<i>A discushernia fizioterápiás kezelési lehetőségei és hatékonyságának vizsgálata</i>	11
<i>Cipőviselési szokások, mozgásfejlődés vizsgálata</i>	13
<i>Korai postoperatív légzésfunkciót befolyásoló tényezők EC műtétet követően</i>	14
<i>Diplomaátadó ünnepség 2003</i>	15
<i>Kitüntetések átadása a diplomaosztó ünnepségen</i>	22
<i>Pedagógusnap kitüntetések</i>	24
<i>Kitüntetések</i>	25
<i>A Laterum Kollégium átadási ünnepsége</i>	26
<i>In memoriam Berta Károlyné (1945–2002)</i>	31
<i>Szerepjáték az egyetemi okleveles ápoló szak hallgatóinak előadásában</i>	31

*Pécsi Tudományegyetem
Egészségügyi Főiskolai Kar*



A Fizioterápiás Tanszék avatóünnepsége

A PTE EFK Zalaegerszegi Képzési Központ 2003 február 21-én tartotta a **Fizioterápiás Tanszék** avatóünnepségét.

Köszöntőt mondott **Dr. Tahin Tamás** főigazgató úr. Az ünnepség levezető elnöke **dr. Laky Rézső** tanszékvezető főiskolai tanár volt.



Előzmények:

Az Egészségügyi Miniszter 1989 augusztus 18-án kiadott alapító okirata rendelkezett a Pécsi Orvostudományi Egyetem Zalaegerszegi Tagozatán 1990 szeptember 1-vel induló gyógytornászképzésről. A képzés elindítását a régióban meglévő krónikus gyógytornászhiány indokolta, a képzés klinikai bázisát a Zala Megyei Kórház, mint a POTE gyakorló kórháza, valamint a Nyugat-Dunántúlon található világhírű fizioterápiás intézetek, szanatóriumok, egyetemi klinikák megléte garantálta. A főiskolai képzés igazgatói teendőinek ellátására **Dr. Keller Gábor**, a POTE

egyetemi tanára kapott megbízatást. A tényleges oktatás kezdetéig, 1990 szeptemberéig kellett kialakítani a főiskolai képzéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket. A szervezés -1989-ben elkezdődött, melynek fő terhe **Dr. Kiss Ilona** tagozatigazgatóra és csapatára hárult. Az igazgató asszony és lelkes segítőinek munkáját maximálisan segítette a *Magyar Gyógytornászok Társaságának* elnöke, **Giardi Zsuzsanna** docens, akinek mély szakmai elhivatottsága, altruizmusa, szakmai presztízse, oktatási rutinja biztosította a zalaegerszegi gyógytornász szak elindítását. A Gyógytornász Szak vezetésével a POTE rektora **Dr. Laky Rézső** főiskolai tanárt bízta meg, aki 1987 decemberéig a POTE I. számú Sebészeti Klinikájának adjunktusa volt. 1988 januárjától pedig a Zala Megyei Kórház Traumatológiai Osztályának vezető főorvosa. A gyógytorna-fizioterápia tantárgyak oktatására a rektor – előzetes szakmai életük alapján és kiképzésük után – felkérte és kinevezte **Bogáné Fátér Zsuzsanna** adjunktust és **Tóth Klára** tanársegédet.

Az 1990 szeptemberi évnnyitói a főiskola kinevezett személyzete megoldotta az oktatási és szociális épületrészek berendezését, beszerezte a szükséges oktatástechnikai eszközöket, valamint elkezdte a tagozati könyvtár állományának gyűjtését. Az elméleti oktatáshoz, illetve a klinikai gyakorlatokhoz: kellő számú tanterem, szemináriumi terem és egy tornaterem, gyógytornaterem, valamint gyógytornagyakorló teremek állnak rendelkezésünkre. Az eltelt 13 év alatt magas szintű fizioterápiás oktatási bázist sikerült kialakítanunk.

Az oktatói kar számos főállású és óraadó tanárral bővült, akik az anatómia, biológia, élettan, pszichológia, orvosi latin és idegen nyelvek oktatását végezték. Az oktatói kar számára az első érdemi munka az 1990/91-



es tanévre jelentkezett hallgatók felvételi vizsgáztatása volt. Az alkalmassági vizsga a POTE Testnevelési Tanszékének segítségével történt, a felvételi vizsgák pedig együtt zajlottak a POTE Általános és Fogorvosi Karára jelentkezett hallgatóival. Már az első induló évfolyamra jelentkezők száma is háromszorosá volt az évfolyam tervezett 30-as létszámának, ez az arány szinte állandó volt az ezután következő évek felvételi vizsgáin is.

Az 1993-ban bevezetett új, 4 éves képzés struktúrában, szemléletmódban és minőségben is változást jelentett. A gyakorlati képzés aránya megnőtt az elméleti tárgyak oktatásához képest, amely az oktatás szerkezetének változását vonta maga után. A 8 semester alatt a hallgatók 4,508 órán vesznek részt, ebből az elmélet 1,207, a gyakorlati oktatás pedig 3,301 órát tesz ki. A 4 éves képzés tematikájának összeállításakor szoros munkakapcsolatban álltunk a másik két hazai gyógytornászokéval, a HIETE Fizioterápiás Tanszékével és a SZOTE Főiskolai Kar Gyógytornászokéval. A VII-VIII. semester az egyetemi szigorlóévhez hasonló szerkezetű 1 éves klinikai gyakorlatot tartalmaz, melyet a hallgatóink akkreditált megyei, illetve országos intézetekben töltenek el. Az oktatásukba bevontuk a Dunántúli és a főváros speciális profilú intézeteit is. Postgraduális képzés is szükségessé vált, amely a graduális képzés tematikájához igazodik.

A szemléletmód változását a gyógytornász-fizioterapeuta új szerepe indokolta a gyógyító folyamatban. Fel kell készíteni a szakembereket az önálló munkára, melyben tevékenységükért felelősséget vállalnak. A képzési idő emelése nemcsak mennyiségi, hanem minőségi változást is jelent a képzésben. Az a törekvésünk, amely a nemzetközi standardokhoz való közelítést tűzte ki célul, szükségessé tette a tanszéki és a gyakorlóterületi oktatók szakmai továbblépésének megoldását.

A **Tudományos Diákkör** 1993 szeptemberében történt megalakulása után hallgatóink szervezett keretek között tudományos munkát is végezhetnek. A hallgatói és oktatói munka eredményességét e területen számos OTDK, TDK díjazott előadás mutatja.

Az elmúlt években több külföldi fizioterapeuta főiskolával, egyetemmel, kutatóhellyel építettünk ki kapcsolatot oktatási, kutatási tapasztalatsere és együttműködés céljából: Grazi Gerincközpont, Ljubljana Egyetem Fizioterápiás Intézete, Klagenfurti Akadémia, Bécsi Gyógytornászokéval Intézet, Liverpooli Egyetem Biomechanikai Intézete, Enschedei Főiskola gyógytornászokéval Főiskolája, Heilbad Heiligenstadt Fizioterapeutákéval Intézete. A PTE Gyógytornász Szak az ENPHE (European Network Of Physiotherapy In Higher Education), Réseau Européen de l'Enseignement Supérieur en Kinésithérapie, Felsőfokú Gyógytornász Oktatás Európai Hálózata) teljes jogú tagja lett 1999 november 5-6-án Aarhusban, Dániában.

Szorosan együttműködve dolgozunk a *Magyar Gyógytornászok Társaságával*, számos sikeres tanfolyamot, továbbképzési kongresszust szerveztünk együtt hazai és külföldi előadókkal, azzal a céllal, hogy a szakma színvonalát emelve elérjük a nemzetközi fizioterapeuta képzés színvonalát.

Az elmúlt 13 év legfontosabb eredményei:

- kidolgoztuk a magas színvonalú oktatás alapjait
- az oktatás személyi feltételeinek megteremtésével párhuzamosan kialakítottuk a gyakorlóterület szakmai és személyi felkészítését
- fokozott figyelemmel voltunk és vagyunk a változások érzékelésére, értelmezésére
- képzésünk rugalmasan követte és követi a változásokat
- oktatási módszerünk és rendszerünk a felhasználói körnek és a hallgatói igényeknek is megfelel



ÖSSZEKÖTŐ

- napi kapcsolatban voltunk és vagyunk a praxissal, a hallgatóval
- az elérhető külföldi minta összes felhasználható elemét beépítettük a képzés szerkezetébe
- a mozgástan és fizioterápia gyakorlati oktatásához megfelelő infrastruktúrát alakítottunk ki
- kutatási programokat dolgoztunk ki
- klinikai gyakorlatokat vezetünk
- postgradualis programokat vezettünk be
- egyetemi képzést és az ezzel szorosan összefüggő kreditrendszerű képzést dolgoztunk ki (1995-ben)
- tudjuk, hogy a magasabb fokozat elérésének feltétele a meghatározott számú kreditpont elérése – Bachelor's Degree (100 kreditpont), Master's Degree (120), Master of Science of Physiotherapy (140), DLA (Doctor of Liberal Arts) (160), PhD (160)

A magas szintű szakmai képzés feltételeinek biztosításán túl az elméleti és gyakorlati program megvalósításával egyidőben a gyógytornász–fizioterapeuta hivatás helyének, szerepének tudatosítása kiemelt szerepet kap oktatási munkánkban.

Az ünnepi köszöntő után magas színvonalú előadások következtek, melyek méltó módon tükrözték a Fizioterápiás Tanszék szakmai és tudományos munkásságát. Külön örömmünkre szolgált az a tény, hogy a kiváló előadások, kutatások szerzői a volt tanítványok, jelenlegi kollegák, főiskolai tanársegédek, akik azt a szemléletmódot képviselik, amelyre tanítottuk őket. A tanszéki előadások egységes szellemű, kiforrott oktatói és pedagógiai csapatmunka beérett eredményeit mutatták.

Előadást tartottak:

Dr. Kránicz János intézetvezető, PTE EFK Fizioterápiás Intézet
Gyermekortopédia és gyógytorna

Dr. Laky Rezső tanszékvezető főiskolai tanár, PTE EFK Zalaegerszegi Képzési Központ, Fizioterápiás Tanszék

Új műtétek a traumatológiában

Bogáné Fatér Zsuzsanna, főiskolai docens, PTE EFK Zalaegerszegi Képzési Központ, Fizioterápiás Tanszék

A gyógytornászok képzés curriculumja

Tóthné Steinhauz Viktória, főiskolai adjunktus, PTE EFK Zalaegerszegi Képzési Központ, Fizioterápiás Tanszék

Instabil térdízület arthrokínematikus mozgáselemzése különböző izomaktivitás esetén

Balogh Edit, főiskolai adjunktus, PTE EFK Zalaegerszegi Képzési Központ, Fizioterápiás Tanszék

A Terrier-technika és terjesztése végzett gyógytornászok körében

Tóth Klára, gyógytornász

A "Porci Berei" barátokat keres egészségmegőrző gerinciskola program

Járomi Melinda, főiskolai tanársegéd – **Leidecker Eleonóra** főiskolai tanársegéd, PTE EFK Pécsi Képzési Központ Fizioterápiás Intézet

Gyógytornász teendők discushernia kezelésében

Császárné Gombos Gabriella, főiskolai tanársegéd, PTE EFK Zalaegerszegi Képzési Központ, Fizioterápiás Tanszék

Járástanulási, cipőviselési szakások felmérése, prevenció program kidolgozása 5-6 éves gyermekekénél

Czömpöl Orsolya, főiskolai tanársegéd, PTE EFK Zalaegerszegi Képzési Központ, Fizioterápiás Tanszék

Korai posztoperatív légzésfunkciót befolyásoló tényezők EC műtétet követően

A Fizioterápiás Tanszék avatónnepsége jó hangulatú állófogadással zárult.

*Bogáné Fatér Zsuzsanna
főiskolai docens*

Zalaegerszeg, 2003 szeptember 13.



PTE Orthopaediai Klinika
Fizioterápiás Intézet Pécs
Prof. Dr. Kráncz János intézetvezető

Gyermekortopédia és gyógytorna

A szerző az ortopéd orvos és fizioterapeuta szoros együttműködésének jelentőségét hangsúlyozza általa kiemelt és bemutatott gyermekortopédiai kórkép kezelése kapcsán.

A gyermekkori derékfájás leggyakoribb oka a spondylolysis/spondylolsthesis.

A conservatív kezelés legfontosabb része a törzsizmok, paravertebralis izomzat erősítése.

A sagittalis síkban végzett mozgások (előre-, hátrahajlás) korlátozása.

Megfelelő szabadidőspórt, esetleg versenysport ajánlása. A szerző által klinikájukon bevezetett csigolyaív direct compressios csavarozása lehetőséget teremt a csigolyaív csontos gyógyulására.

6–18 éves kor között 0–5 mm-es csigolyatest előrecsúszás esetén még elvégezhető. Tapasztalatai alapján ismerteti a műtét utáni fizioterápiás teendőket.

A veleszületett dongaláb conservatív és műtét kezelése során szerzett tapasztalati alapján ajánlást tesz a perinatalis korban kezdetű fizioterapeuta által végzett mozgásterápiára. Leírja a műfogásokat, a contracturák oldásának sorrendjét, illetve meghatározza a fizioterapeuta szerepét a conservatív és műtét kezeléseknél, illetve a gondozási feladatokban.

A gyermekkori lúdtalp, sarok valgus kezelésének általánosan elfogadott módszere a lábszár és lábizomzat erősítő aktív torna végeztetése, valamint egészségügyileg helyes gyermekcipő használata. A szerző gyakorlatában nagy számban fordulnak elő olyan gyerekek, akiknél nem végeznek fizioterápiás kezelést, vagy annak ellenére változatlanul sarok valgus és laposláb van jelen. Ezekben az esetekben fáradékonyság, éjszakai lábszár fájdalom is gyakran megjelenik, a szülői türelmetlenség is jelen van. Ezeknek az eseteknek a megoldására 5–11 éves kor között a calcaneostop műtétet ajánlja, melyet Magyarországon elsőként alkalmazott.

PTE Egészségügyi Főiskolai Kar
Fizioterápiás Tanszék
Dr. Laky Rezső tanszékvezető főiskolai tanár

Új műtétek a traumatológiában II.

Az első, azonos című előadásomban a lábszártörések minimal invazív lemez osteosynthesiséről és a szögstabil distalis radius osteosynthesiséről számoltam be.



Jelen előadásomban a külbokatorések intramedullaris rögzítésével, az alkatörések velőürszégezésével és a nagyon darabos felkarfej-törések endoprothesis-kezelésével szerzett tapasztalatainkat ismertetem.

Ezek közül a lábszár, a külboka, és az alkar témákban a közös az, hogy a törések helyreigazítását és a rögzítő fémek behelyezését minimal invasiv módon, másnéven percutan technikával végezzük. Ezek a műtétek jelentősen kímélik a lágyrészek és a csontok vérellátását, így szövődémszegény gyógyulásra adnak lehetőséget. Ezek a beavatkozások jobb műtői felszerelést, esetleg hosszabb műtői időt igényelnek, ugyanakkor a beteg kórházi tartózkodása jelentősen rövidíthető és jobb functionális eredmények is várhatók.

A radius témában az eddigieknél stabilabb rögzítést, a felkar témában pedig a tört csontok eltávolítását és fejpótlást végeztünk, mely eljárások korábbi mozgathatóságot és így jobb functionális eredményt adtak.

22 külbokatorési kezeltnk az új módszerrel. A műtéteket Weber B típusú töréseknél alkalmaztuk. Az eljárás lényege, hogy fedett repositio után a külboka csúcsánál ejtett kicsi metszésből toljuk be a célzókaral ellátott speciális szeget a külboka velőürébe, kíméletes előfürás után. A célzó segítségével a szeget és a csontot 3 reteszcsavarral fogattuk össze. A csavarokat ugyancsak percutan technikával helyeztük be. 8 esetben helbokatörés is volt, ezeket csavarral rögzítettük, a műtét után 3-4 heti gipszrögzítést alkalmaztunk.

Mivel percutan módszerről van szó, sebgyógyulási probléma nem volt. A 17, már értékelhető esetben törésgyógyulási zavar sem jelentkezett. 15 esetben a functionális eredmények az ellenoldali mozgások 90-100 %-t tették ki, 2 esetben 80%-ot. Az új módszer a lemez osteosynthesisekkel összehasonlítva elsősorban a jobb lágyrészyógyulást biztosítja.

7 alkar, ill. izolált ulna törésnél azért választottuk a reteszelt intramedullaris rögzítést, mert a szokásos lemez osteosynthesiseknél az implantatumok nagyságát a csontállományhoz képest túldimenzálnak találtuk és egy keringéskímélőbb rögzítést kívántunk alkalmazni.

Az ulnászeget az olecranon felől vezettük be a velőürbe és célzókar segítségével 4 reteszcsavar elhelyezésére nyílt lehetőségünk. A radiusszög az alkaresont alakjának megfelelően görbített karsú flexibilis fém, melyet a processus styloideus radii felől vezettünk be. Lágyrészyövődemény nem volt, a törések minden esetben gyógyultak. Egy darabos radiustörés osteosynthesis után a csont rövidüléssel gyógyult, ezért ulna correctio osteotomiát kellett végeznünk. Végül mind a 7 eset kifogástalanul gyógyult.

A subcapitalis humerustörések közül a 3 fragment töréseknél percutan csavaros osteosynthesiseket alkalmazunk, jó functionális eredményekkel.

A 4 fragment töréseknél a humerusfej osteosynthesisek igen rossz functionális eredményeket adnak. Ezért újabban egyes szerzők ezeket a töréseket hemi-prothesis implantatioval gyógyítják. Mi 1 éven belül 3 ilyen műtétet végeztünk. 2 betegünkél az utókezelés már befejeződött, egyiknél kiváló, a másiknál jó eredménnyel. Kedvező tapasztalataink alapján a műtétet a jövőben is alkalmazni kívánjuk.



PTE EFK Zalaegerszegi Képzési Központ
Fizioterápiás Tanszék
Bogáné Fater Zsuzsanna főiskolai docens

A gyógytornásképzés curriculumuma

A szerző a zalaegerszegi gyógytornásképzés rendszerét vázolja fel, 1990-től 2003-ig, a korszerű curriculumfejlesztés szempontjainak megfelelően. Ismerteti a szak fejlesztési politikáját (tantárgy, tanterv fejlesztése). Magas szintű szakmai képzés feltételeit kell biztosítani: curriculum módosítások, specializációra való felkészítés, képzési szintek bővítése (postgraduális képzés), többlépcsős képzési forma, creditrendszerű egyetemi szintű fizioterapeuta (P.T.) képzés, Masters Degree Msc. P.T. – mesterfokozat (kutató és oktató képzés) Ph. D. P.T. – doktori fokozat (tudományos fokozat). Feltárja a 1995-ös tantervmódosítás okait.

- * törvényi szabályozás
- * az azonos képzési kimenet biztosítása
- 1996: MAB – accreditatio – kiváló
- *A tantárgyak a szakon logikusan, jól épülnek egymásra a curriculum alapszemléletmódja szerint.
- *Az alapozó, a szak-és értelmiségképzés óráinak aránya jónak mondható.
- *A szakképzés óraszámja kiemelkedően magas.
- *A képzés speciális, gyakorlatorientált jellegű oktatást feltételez.
- 2002: MAB – négy éves képzés accreditatioja – minősítés: kiváló.

Tárgyalja a gyógytornásképzésben bevezetésre kerülő creditrendszerű képzés tantárgyszerkezetét, célját, feltételét, előnyeit és hátrányait.

Oktatási Közlöny XLV. Évf. I. Szám 2001 január 25. 200/2000 (XI. 29.)
Kormányrendelet

- * Kormány 77/2002 (IV. 13) Kormányrendelete szabályozza a creditrendszerű oktatást.
- * A hallgató minden cursus elvégzése után meghatározott számú tanulmányi pontot kap.
- * Egy pont 30 hallgatói munkaórával egyenértékű.
- * Egy tanévben átlagosan 60 tanulmányi pont szerezhető.

A KÉPZÉS TANTÁRGYSZERKEZETE

- * KÖTELEZŐ tantárgyak – creditek százalékos aránya 70–85%
- * KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ – creditek százalékos aránya 10–25%
- * SZABADON VÁLASZTHATÓ – creditek százalékos aránya 5%
- * A 4.éves főiskola elvégzéséhez legalább 240 (7,200 óra)
- * az egyetemi szintű fizioterapeuta diploma megszerzéséhez 300 creditet kell majd gyűjteni.

CÉL

- * A lehető legjobb, a legkorszerűbb tematika szerinti oktatás.
- * Megfelelés az amerikai és európai képzési követelményeknek.
- * Az egyetemi TVSZ és a törvényi előírások pontos alkalmazása.
- * 600 európai felsőoktatási intézmény közötti átjárhatóság biztosítása.



A CREDITRENDSZERŰ OKTATÁS FELTÉTELEI

- * Képesítési követelmény pontos meghatározása a szakma szabályai szerint (törvényi szabályozás!).
 - * A hallgatói mobilitást szolgálja a creditrendszerű képzés.
 - * Megfelelő anyagi, adminisztratív, oktatói, informaticai feltételek biztosítása.
 - * Egységes Tanulmányi Rendszer (ETR).
- Következtetesként megjelöli a fizioterapeuta képzés fejlesztésének azon lehetőségeit, melyek a magyar gyógytornászokképzés reformját támogatni képesek.

PTE Egészségügyi Főiskolai Kar
Fizioterápiás Tanszék
Tóthné Steinhausz Viktória főiskolai adjunktus

Instabil térdízület arthrokinematicus mozgáselemzése különböző izomaktivitás esetén

A térdízületi instabilitás esetén az operatív kezelést megelőzően, vagy nonoperatív eset esetén conservatív functionális kezelés javasolt.

A célzott proprioceptív tréning mozgásanyag összeállításához fontos tudnunk, hogy a passzív stabilizátor (LCA) funkció részleges vagy teljes hiányában milyen típusú izomaktivitás segíti az arthrokinematicus mozgásban esett deficit compensatioját.

Két LCA sérült beteget vizsgáltunk képerősítő segítségével. Gumiszalag ellenállását legyőzve és engedve dinamikus izomaktivitást végeztek a betegek flexio és extensio irányába, illetve zárt kinematicus láncban leguggoltak. Az aktivitás közben megfigyeltük az ízületi járulékos mozgásokat a képerősítő segítségével.

Az LCA functio kiesés esetén az arthrokinematicus mozgás controllját az excentricus (controllalt) dinamikus aktivitás és a zárt kinematicus láncban a co-contractio közben figyelhetjük meg.

Térd instabilitás esetén a hatékony mozgásterápia összeállításához nézetünk szerint fontos tudni, hogy a különböző izomaktivitások milyen hatást gyakorolnak az ízületi elmozdulásra.

A csekély betegszám és a szerzett tapasztalatok birtokában további vizsgálódást tartunk szükségesnek.



PTE Egészségügyi Főiskolai Kar
Fizioterápiás Tanszék
Balogh Edit főiskolai adjunktus

A Terrier-féle ízületi és lágyrészmobilizáció terjesztése végzett gyógytornászok körében

A minőségbiztosítási rendszerek megjelenése az egészségügyi ellátásban szükségessé teszi, hogy a gyógytornász tisztában legyen a minőségi összetevőkkel, s tudja, mely komponensekhez kapcsolódik szakmai tudása, annak fejlesztése, s hogy megtalálja azokat a továbbképzési módokat, amelyekkel az új követelményeknek megfelelően tud dolgozni.

A tudományos–technikai minőség az adott korban rendelkezésre álló orvosi, paramedicalis ismeretek és technológiák összessége, amely magába foglalja a fizioterápia tartalmát, amelynek célja a maximális mozgásterjedelem és functionális képesség szintentartása, illetve helyreállítása egy teljes életen keresztül.

A megfelelés komponenshez tartozik a gyógytornászokkal szembeni követelményrendszer, amely leszögezi, hogy a gyógytornász képes a beteg felmérésére, a functionális diagnosis felállítására, a kezelés tervezésére, a beavatkozás végrehajtására és értékelésére.

Munkájában támaszkodnia kell a szakmai gyakorlatra, kutatásra, biztosítania kell a szakma folyamatos növekedését és fejlődését, illetve a fizioterápia szerepének felismerését.

Mi biztosítja a megfelelést? A megfelelés alapja a képzés, amelyben a következő szinteket különböztetjük meg: 1) graduális képzés (4 év), 2) Az erre építhető formák: folyamatos képzés (kongresszus, szimpózium, tanfolyam, szakirodalom követése, önképzés); új, magasabb fokú képesítés, szakmai elméleti és gyakorlati tudás mélyítése (WCPT – Gyógytornászok Világszövetsége – tagszervezetei által elfogadott, postgraduális képzés).

A graduális képzésre építhető, a Gyógytornászok Világszövetsége tagszervezetei által elfogadott képzések közé tartozik a *Terrier-féle ízületi és lágyrészmobilizációs továbbképző tanfolyam gyógytornászok részére*.

A Terrier-módszer bemutatása a magyarországi GeMAR szervezésében 1997-ben történt. A résztvevők között főiskolai oktatók is voltak, így a Németországból érkező nemzetközi instruktorok: Erich Weiß, az I.A.F.M. elnöke és Hannelore Weiß, az I.A.F.M. titkára lehetőséget láttak a magyarországi oktatók képzésére is.

Mi az az I.A.F.M.? Az I.A.F.M. a módszer művelésével és oktatásával foglalkozó orvosok, gyógytornászok, masszőrök nemzetközi szervezete, melynek feladata a módszer terjesztése, fejlesztése, az oktatás megfelelő minőségének biztosítása. Tagjai: németországi, svájci, ausztriai, és 2001 óta magyarországi szakemberek.

Az instruktorok képzése 1997–1999 között folyamatos, évenkénti továbbképzésben történt. 1999-ben hat oktató vizsgát tett, s képesítést nyert a magyarországi oktatásra. Ezután a tudás elmélyítése, az oktatási program elfogadtatása lett a fő cél.

Így 2001-ben az ETI-hez pályázatot nyújtottunk be továbbképző tanfolyam elfogadtatására. A pályázathoz kapcsolódó tematika 40 órában foglalja össze a módszer bemutatását.

2001 őszén lehetőségünk volt résztvenni az I.A.F.M. éves Főközyűlésén, ahol összehasonlítottuk a nemzetközi szervezet által összeállított oktatási tematikát az általunk kidolgozott tematikával. A legnagyobb különbség az óraszámban volt, amely náluk 75 óra. A



ÖSSZEKÖTŐ

különbség elsősorban a gyakorlásra fordított óraszámából adódott, s mivel ez egy manuális technika, így indokolt a gyakorlásra fordított magas óraszám.

2002-ben Zalaegerszegen újból találkozott az oktató csoport, s a közös megbeszélés eredményeként új, módosított tematikát tartalmazó pályázatot nyújtottunk be az ETI-hez, amelyet 2002 augusztusában pontszerző szakmai továbbképző tanfolyamként elfogadott.

A módosított tematika óraszámja 80 óra. Ez illeszkedik az ETI által elfogadott rendszerbe, s tartalma a következő:

Elméleti része összefoglalja a módszer hatásmechanizmusát, neurofiziológiai alapjait, a proprioceptív masszázstípusait, az alkalmazás indiciós területeit, a módszer kialakulásának történelmét. Gyakorlata bemutatja az egyes mozgásszegmentekhez kapcsolódó manővereket, ahol az ismétlések beépítése nagy szerepet kapott.

A továbbképzés órái a következők:

Terrier I. – 2 óra elmélet (A Terrier-féle ízületi és légútrészmobilizációs módszer története, ismertetése, hatásmechanizmusa, indiciós területe), 4 óra gyakorlat (A nyaki gerinc manővereinek bemutatása és gyakorlása), 3 óra gyakorlat (A vállöv manővereinek bemutatása és gyakorlása), 2 óra elmélet (A proprioceptív masszázstípusai, neurofiziológiai alapok ismertetése), 5 óra gyakorlat (A vállízület manővereinek bemutatása és gyakorlása), 2 óra gyakorlat (Összefoglaló ismétlés, kivitelezés finomítása), 2 óra elmélet (A technikai kivitelezés elméleti alapjai), 4 óra gyakorlat (Ágyéki gerinc manőverek, Th szakasz), 4 óra gyakorlat (Csípőmanőverek), 2 óra gyakorlat (Az ágyéki gerinc és csípő manővereinek összefoglaló ismétlése), 4 óra gyakorlat (Az I. cursuson bemutatott manőverek összefoglaló ismétlése), 6 óra (Consultatio, vizsga).

Terrier II. – 6 óra gyakorlat (Az I. cursuson tanultak ismétlése, problemamegoldó consultatio), 3 óra elmélet (Az ízületi mozgások vizsgálata), 3 óra gyakorlat (Mellkasi gerinc manővereinek ismertetése és gyakorlása), 3 óra gyakorlat (Csukló-ujj manővereinek ismertetése és gyakorlása), 3 óra gyakorlat (Kéz manővereinek ismertetése és gyakorlása), 2 óra gyakorlat (Ismétlés), 3 óra elmélet (Az arthrosis klinikai stádiumai. Ízületi mozgásvizsgálat, egyes ízületeket kiemelve. Consultatio), 3 óra gyakorlat (Térd manővereinek ismertetése és gyakorlása), 3 óra gyakorlat (Boka-láb manővereinek ismertetése és gyakorlása), 1 óra gyakorlat (Ismétlés), 4 óra gyakorlat (A II. cursus manővereinek összefoglaló ismétlése), 6 óra (Consultatio, vizsga).

A továbbképzés vizsgával zárul. Az elméleti alapokat teszt formájában kérjük számon. A gyakorlati vizsgán a kollégák bemutatják a manővereket.

A tematika módosításának szükségességét alátámasztja, hogy a 2002-ben megtartott első három tanfolyam során a résztvevők által kitöltött visszajelzésben az idő rövidségét jelölték meg, mint a tanfolyami értékét csökkentő tény.

A továbbképzések helyszínei:

2002-ben: Zalaegerszeg, Győr, Szeged; bővített óraszámú: Budapest, Pécs

2003-ban: Zalaegerszeg.

I.A.F.M. Eseménynaptár:

Instructori képzés Magyarországon (1997–1999; 1999–2002: évenkénti továbbképzés az instructorok számára)

2001 – ETI pályázat



2001 – Schaffhausen – IAFM Főközgyűlés
2002 – Zalaegerszeg
2002 – Bad Wörishofen – IAFM Főközgyűlés
Tematika módosítása – ETI elfogadás

PTE Egészségügyi Főiskolai Kar
Fizioterápiás Tanszék
Tóth Klára gyógytornász, óraadó oktató

A "Porci Berci[®] barátokat keres" egészségmegőrző gerinciskola program

A "Porci Berci[®] barátokat keres" gerinciskola programot 1998-ban dolgozta ki Tóth Klára és Tóthné Steinháusz Viktória a Népjóléti Minisztérium támogatásával.

A kisiskolásoknak szóló programot gyógytornászok vezetik az általános iskolákban. A program célja a gerinc egészségének megőrzése. A 6 foglalkozáson a gerinciskola modell megtanítja a gyerekeknek a helyes ülést az iskolapadban, az iskolatáska viselését, a tanulási testhelyzeteket, a helyes testtartást, állást, járást, tehercipelést játékos módon.

A módszer hatékonyságát Súlyomné Mátéfi Hajnalka gyógytornász hallgató vizsgálta 2000-ben.

A módszert jelenleg továbbképzési formában sajátíthatják el a gyógytornászok.

PTE EFK Pécsi Képzési Központ
Fizioterápiás Intézet
Járomi Melinda főiskolai tanársegéd

A discushernia fizioterápiás kezelési lehetőségei és hatékonyságának vizsgálata

A lumbalis gerinc megbetegedései a táppénzes statisztikák első helyén állnak, gyakrabban fordulnak elő, mint bármely más betegség. A populációnk kb. 80%-a tapasztalt valamilyen deréktáji fájdalmat. A gerincproblémákkal élők ill. a rokkantossítottak száma folyamatosan emelkedik.

A discusherniának adequate fizioterápiás protocoollja nincs, a kombinált kezelési módszereket részesítik előnyben, melyet individuálisan az aktuális fájdalom intenzitásához és a lumbalis gerinc functionalis kapacitásához igazítunk.



ÖSSZEKÖTŐ

A vizsgálat célja meghatározni a discusherniás betegeknél az eredményes fizioterápiás módszereket, és mérni a fizioterápia hatékonyságát.

Vizsgálati anyag

A felmérés során 38 lumbalis discusherniás beteget kezeltünk és vizsgáltunk.

A vizsgálat időtartama: 1998/01/01 – 2002/12/20

Vizsgálati módszer:

havonta: reflexvizsgálat, érzésvizsgálat, izomerő vizsgálat, Lasseque teszt;

1. és 6. hónapban: Oswestry derékfájási index, MRI

Eredmények

1) Lasseque-teszt

A program megkezdése előtt mindenkinél pozitív volt a Lasseque-teszt, a 3. ill. 4. hónaptól negatív Lasseque tesztet találtunk.

2) Izomerő vizsgálata

A program megkezdése előtt az izomerő 0–3 volt. A betegek egy részének paresise volt, ők a műtéti kezelést nem vállalták. A 4. ill. 5. hónapban sikerült elérni a normál izomerőt.

3) Érzésvizsgálat

A program megkezdése előtt mindenkinél tactilis hypaesthesiát találtunk az érintett dermatomának megfelelően. A tornaprogram végére közel a betegek felénél normál érzékelést találtunk, a többiekénél a hypaesthesiás terület kiterjedése 90%-kal csökkent.

4) Reflexvizsgálat

Renyhe és kiesett reflexet találtunk a program megkezdése előtt a résztvevők 100%-ánál, a 6. hónap végére a betegek felénél találtunk normál reflexet.

5) Oswestry derékfájási index – állás

A program megkezdése előtt a betegek fájdalom nélkül egyáltalán nem, vagy 1 óránál kevesebbet tudtak állni, a program végére a betegeknek az 1 órás állás nem okozott fájdalmat.

6) Oswestry index – ülés

A fizioterápia előtt a páciensek a fájdalom miatt egyáltalán nem tudtak ülni, vagy fél óránál kevesebbet tudtak ülni, a program végére a betegeknek nem jelentett problémát az ülés.

A programot befejezők aránya 70%. 12% nehéznek tartotta a programmal járó életmódváltoztatást és ezért hagyta abba a programot.

Récidiva 5 év alatt a vizsgált 38 betegnél 2 alkalommal fordult elő, a szintfenntartó torna abbahagyása után 2, ill. 3 héttel. Ismételen elkezdett tornaprogram után a tünetek megszűntek.



PTE Egészségügyi Főiskolai Kar
Fizioterápiás Tanszék
Császárné Gombos Gabriella főiskolai tanársegéd

Cipőviselési szokások, mozgásfejlődés vizsgálata, praeventios program kidolgozása 5–6 éves korú gyermekeknél

Vizsgálat célja:

- Ortopédiai elváltozások szűrése – kiemelten a pes planus, pes planovalgus -, okok feltárása, megvalósítható praeventios program kidolgozása a kiszűrt korosztály számára
- Szülők tájékozottságának felmérése, hiányos ismeretek esetén tájékoztatás
- Correlatiokeresés keresés a vizsgált paraméterek között

Módszerei:

Kérdőíves módszer:

1. óvodás gyermekkel rendelkező szülők részére
 - gyermekük mozgásfejlődésének feltérképezése
 - cipővásárlási szokásaik megismerése
2. terhes nők, kismamák ismereteinek vizsgálata

Fizikális vizsgálat:

1. Választott korcsoportban, több városi és falusi óvodában a nagycsoportos gyermekek szűrése
2. Kiszűrt lúdtalpas gyermekeknél az alkalmazott gyógytorna foglalkozás eredményességének mérése – Zalaegerszeg, Úrhajós úti óvoda

Vizsgált változók:

- Fizikális vizsgálat – kiemelten a gerinc és láb elváltozásainak szűrése
- Antropometriai vizsgálat – főként BMI, Plasztikus-index
- Dinamikus paraméterek, gyorsuló vizsgálata – gyermek korához adaptálva

Vizsgálat időpontjai:

2002 május

2003 január

Értékelés:

- A kérdőívek eredményeinek értékelése azt mutatja, hogy a vizsgált gyermekek mozgásfejlődése gyakran nem fiziológiás, siettetett (kiemelve például az ülést: 66%-ban szülői segítséggel ül fel a gyermek).
- A szülők nem rendelkeznek biztos ismeretekkel a siettetett mozgásfejlődés lehetséges ártalmairól, a jó cipő ismérveiről, fontosságáról.
- A gyermekek közel fele nem végez elég testmozgást.
- A vizsgált gyermekek fizikálisan kevésbé terhelhetők, gyengé izomzatúak.
- Többségében normál BMI-index, Plasztikus-index, lúdtalp megléte a vizsgált populáció közel felénél.



ÖSSZEKÖTŐ

Gyógytorna eredményességének mérése:

- A 9 hónap alatt 76%-nál javulás tapasztalható a lúdtalp vonatkozásában, 3%-ban romlás, a többiek állapota stagnált.
- A talpnyom-index és a medialis hosszanti boltozat magassága értékelhetően javult a tornáztatott gyermekek csoportjában. Dinamikus paraméterek minden tornáztatott gyermeknél javultak.
- Dinamikus értékek javulása; antropometriai eredmények és a lúdtalp javulása között nem található a vizsgált csoportban + correlációt.

Alkalmazott módszer, praeventios program:

- Szülők felvilágosítása, tájékoztatása
 - Szülői értekezlettel összekötve (óvónővel egyeztetve)
 - Tanácsadással társítva (védőnővel együttműködve)
- Tájékoztató plakátok készítése, elhelyezése
- Hetente két alkalommal tartott gyógytorna foglalkozás a kiszűrt gyermekek számára

PTE Egészségügyi Főiskolai Kar

Fizioterápiás Tanszék

Czömpöl Orsolya főiskolai tanársegéd

Korai postoperatív légzésfunkciót befolyásoló tényezők EC műtétet követően

Az EC szívműtéteket követően a légzésfunkciós paraméterek alakulását alapvetően befolyásolja a korán megkezdett légzési fizioterápia.

A szerzők célja, hogy megvizsgálják: milyen pra- és perioperatív paraméterek határozzák meg a légzésfunkció alakulását a korai időszakban. Prospectív vizsgálatukba 50 EC műtéten átesett beteget vontak be (32 coronaria-bypass és 18 aorta műbillentyű implantatio).

A méréseket a műtét előtt, valamint a 3. és 7. postoperatív napokon végezték. A légzésfunkciós adatok mérése és rögzítése a Lungtest 500 spirometriai készülékkel történt. A vizsgált paraméterek az FVC, FEV1, MEF 25–50–75, PEF, valamint mellkaskitérés és rekeszkitérés voltak. Az adatfeldolgozáshoz kétmintás t próbát és Pearson correlációs analysist alkalmaztak.

Az adatelemzés során a következő összefüggéseket találták:

A dohányzás, a műtét típusa és a műtét során történt pleuramegnyílás nem befolyásolta a postoperatív légzésfunkció alakulását. A NYHA stadium csak a praoperatív MEF 50, $R = -0.287$, ($p=0.043$), MEF 75, $R = -0.341$, ($p=0.015$) PEF, $R = -0.337$, ($p=0.017$) értékekkel függött össze. A műtét idő meghatározónak bizonyult az FVC 2. mérésekor, $R = -0.366$ ($p=0.009$) és 3. mérésekor, $R = -0.343$ ($p=0.15$), FEV1 2. mérésénél, $R = -0.359$ ($p=0.010$), MEF 75 3. mérésénél, $R = -0.348$ ($p=0.030$), és PEF 3. mérési pontjánál, $R = -0.323$ ($p=0.022$). Az aortalefogás ideje összefüggést mutatott a mellkaskitérés változásával $R = -0.340$ ($p=0.016$) a műtét utáni 3. napon. A vizsgálatok eredményei alapján megállapítható, hogy a perioperatív légzésfunkciós változásokat döntően a műtét idő befolyásolta a mellkasbiomechanika megbomlásának következtében.



Diplomaátadó ünnepség 2003

A 2002/03-as tanévben július 5-én, szombaton került sor a végzős hallgatók búcsúztatására. Főiskolai tanulmányaik záróakkordjaként összesen 519 hallgató vehette át diplomáját, a 9 és 14 órákor kezdődő ünnepségek keretében, az Általános Orvostudományi Kar aulájában. A Kar vezetősége nevében Dr. Komáromy László főiskolai tanár búcsúztatta végzős kollégáinkat.

*Tisztelt Elnök Úr!
Tisztelt Fűgagató Úr!
Tisztelt friss diplomás Kollégák!
Hölgyeim és Uraim!*

Események halmazától telített életünk jeles, piros betűs családi ünnepét üljük ma itt közösen, tisztelt Hölgyeim és Uraim, hisz Egészségügyi Főiskolai Karunkon tanulmányait befejező 51 dietetikus, 37 egészségbiztosítási szakember, 82 gyógytornász, 52 orvosi laboratóriumi analitikus, 43 védőnő, 85 általános szociális munkás, 7 egyetemi okleveles ápoló és 150 diplomás ápoló tartja most kezében diplomáját. Biztosak vagyunk abban, hogy ezt a boldog, a jó és eredményes munkával járó megelégedettséggel teli ünnepi pillanatot, ennek nagyszerűségét életük legszebb eseményei között tartják majd számon.

Ez a mai, Karunk életében 11. alkalommal sorra kerülő diplomaosztó ünnepségünk különleges jelentőségű. Ezt az magyarázza, hogy a Kar székhelyén, Pécsen 1999-ben megindult, de a Zalaegerszegi, illetve Kaposvári és Szombathelyi Képzési Központokban akkor már működő két szak hallgatói érték el a diplomaátadás ünnepi pillanatáig. E két szak a Gyógytornász szak, melyet Dr. Kránicz János egyetemi tanár úr vezet és a Védőnő Szak, melynek vezetője Dr. Sulyok Endre egyetemi tanár úr. Mindkét szakvezető úrnak ez alkalommal is elismerésünket és köszönetünket fejezzük ki.

Tisztelt Frissdiplomásaink!

A tanulmányait kezdő és tanulmányait befejező hallgatót ugyanúgy szerető és tisztelő Karunk, a teljes Alma Mater kibocsátja Önöket falai közül, hogy a magyar egészségügy, a magyar társadalom különböző szférái, különböző szintjei számára korszerű, modern ismeretekkel felvértezett kollégákként kezdhessék meg szakmai tevékenységüket.

A mai nappal tisztelt friss diplomás Kollégák az Önök számára lezárult életük egy döntő, személyiségük fejlődése szempontjából is meghatározó szakasza, hisz vége a csodálatos diákéletnek, a tegnap hallgatóiból a holnap új diplomásaivá váltak, akik előtt nap mint nap újabb és újabb kihívások állnak majd.

A gondtalan diákéletnek, melyet a vizsgaidőszakok felhői csak időnként tettek borulttá, vége s kezdődik az a munka, melyre igyekeztünk Önöket felkészíteni. Igen, igyekeztünk Önöket a legjobb tudásunk szerint felkészíteni választott hivatásuk gyakorlására, de most már Önökön a sor, feladataikat kinek-kinek saját szakterületén önmagának kell végrehajtani, s ebben a szerepkörben a negyedéves hallgatókból most ismét kezdő lesz.

Életükben új életforma kezdődik tehát, újabb és újabb, állandóan változó élethelyzetekkel találkoznak, melyekben a különböző okok miatt segítségre szorulók adják fel Önöknek a kérdéseket, tőlük kapják a feladatokat, s ezeket a feladatokat hibamentesen, a lehető legtökéletesebben, a "jeles" érdemjegyet



ÖSSZEKÖTŐ

kiérdemlően kell megoldani. Ezt követeli Önöktől szakmai lelkiismeretük és ezt kéri Önöktől valamennyi tanáruk, oktatójuk, az Alma Mater. Hisz gondolják meg kedves friss diplomások: lehet-e nem ilyen szinten teljesíteni szakmai feladataikat, s ki-ki gondolja meg, milyen következményei lehetnek annak, ha valaki nem a jeles érdemjegy igényével próbálja meg az esküjében foglaltakat teljesíteni.

Nem mondhatjuk természetesen most azt, hogy mindez könnyű lesz! Nem mondhatjuk, hiszen ott állnak majd szemben a beteg kisgyermekkel, felnőtellel, a mozgásában korlátozott beteggel, az egészségtelen, sokszor önpusztító életmódot folytatóval, az egészségügyi rendszerek működési problémáival, az egészségügy finanszírozásának számos nehezen megoldható kérdésével és a számtalan más, a megromlott egészséggel és társadalmi problémával küzdő embertársakkal.

Ezek a situációk lesznek azok, amelyek az igazi próbatételt jelentik majd az Önök számára, s e helyzetekben kell majd alkalmazniuk az előadások, laboratóriumi és kórtermi, a szociális szféra szintjein, az egészségbiztosítási munkahelyeken, a családorvosi és családi környezetben és más szituációkban tartott gyakorlatokon hallottakat, tanultakat.

E munkákban nyilvánvalóan nem lesznek egyedül, várhatóan egy-egy meghatározott irányban működő team tagjai lesznek, de ez nem fedheti el az Önök személy szerinti felelősségét. Bízunk abban, hogy Önök kifogástalanul állják majd meg helyüket e helyzetekben, s mint a Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Karának küldöttei a nagy vizsgáztató, a társadalom előtt, embertársaik előtt is jól vizsgáznak mindabból, amit főiskolás korukban tanultak.

Önök, kedves friss diplomás kollégák tanulmányait – milyen furesán hangzik még mindig! – a múlt század utolsó évében kezdték meg. Főiskolás éveik alatt nagyot

fordult az idő, a történelem kereke, így Önök a XXI. század egészségügyének és szociális szférájának lettek avatott formálói, szereplői. Engedjék meg, hogy mozaikszerűen, a teljesség igénye nélkül felidézünk néhány számot, eseményt, szervezeti változtatást, melyek a Kar fejlődését reprezentálják, melynek hallgatóként Önök is részesei, tanúi, adott esetekben megvalósítói és egyben hasznélvezői voltak, hisz Karunkon minden Önökért, a hallgatókért volt és van.

Elsőévesként 1999-ben kedves friss diplomások 7 szak várta Önöket a Képzési Központokban; ezek az általános szociális munkás, dietetikus, diplomás ápoló, egészségbiztosítási, gyógytornász, orvosi laboratóriumi analitikus és védőnő szakok voltak. Az 1999-et követő tanévek alatt folyamatosan bővült karunk képzési választéka, s a most következő 2003/04-es tanévben a már klasszikus szakok mellett 1 egyetemi (ez az egyetemi okleveles ápoló szak), további 2 főiskolai, az egészségtan tanár és a képalkotó diagnosztika szakok, és 3 felsőfokú szakképzési szak, a laborotechnológus, a szülésznő és a képi diagnosztikus intervenció asszisztens szak indítása jelzi fejlődésünk állomását.

Míndezekkel párhuzamosan fejlesztettük oktatói karunkat és az oktatás tárgyi feltételeit mind a négy képzési helyünkön. Itt kell megemlítenünk és emlékeztetnünk arra, hogy a Kaposvári, Szombathelyi és Zalaegerszegi Képzési Központokba kihelyezett képzéseinket a Magyar Akkreditációs Bizottság akkreditálta. Ez az akkreditációs folyamat a Kar székhelyén, Pécsen a következő időszakban várható.

A képzési skála színesedésével párhuzamosan folyamatosan nőtt az elmúlt négy évben hallgatóink száma is, ebből csak egy adatot legyen szabad kiemelnem, az Önök évfolyamaival együtt 2,974 hallgatónk volt a most záruló tanévben. 1999-ben, amikor Önök kissé irigykedve néztek az akkor végzősökre, 266 hallgatónk fejezte be tanulmányait, míg a mai nap folyamán 519-



ÖSSZEKÖTŐ

en vették illetve veszik át oklevelüket főigazgató úrtól, s most Önöket irigylük kissé a leendő elsőévesek.

Az eltelt négy évben, miáltal Önök eljutottak diplomájuk készhezvételéhez, jelentősen megváltozott a Kar szerkezete, felépítése. E folyamat keretében kialakítottuk az egyes szakok és tudománycsoportok oktatási és tudományos munkáját összefogó és irányító kari szervezeti egységeket, az Intézeteket és Tanszékeket. Mindezekkel a fő cél az volt, hogy tovább erősítsük, egységesítsük az azonos elveken alapuló képzés feltételeit Pécsen, a Kar székhelyén és a Kaposváron, Szombathelyen, Zalaegerszegen működő Képzési Központokban, biztosítva ezzel a minőségi követelmények folyamatos kielégítését. Emlékeznek? Ez volt az a folyamat, melynek egy-egy mozzanata volt az Intézetek, Tanszékek helyét jelző kirások, táblák megjelenése a Képzési Központok épületeiben.

Intézeteink, tanszékeink – melyek élén egyetemi vagy főiskolai tanárok, illetve vezető oktatók állnak – oktatói karát nagyrészt az egyes egészségügyi szakterületeken diplomát szerzett oktatók alkotják. Örvendetes tény, hogy ezekben egyre több a Karunkon végzett – ahogy mondani szoktuk: saját nevelésű – oktatónk, a fiatal szakemberek száma. Igen fontos célkitűzésünk, hogy ez a tendencia továbbra is érvényesüljön.

Fejlődésünk további kézzelfogható látványos eredményét jelzi, hogy Karunk e periódusban új, a Laterum kollégiummal bővítette Pécsen hallgatóink kulturált lakhatási – tanulási lehetőségeit, melyek előnyeit Önök is érezhették már.

Kari életünk hasznos színterét jelentették a hallgatóság mindennapi munkájához segítséget adó Szombathelyen és Pécsen már működő, Kaposváron és Zalaegerszegen indítás alatt álló hallgatói szolgáltató irodák, melyeket a Hallgatói Önkormányzat kezdeményezett. Az Önök nevében

köszönjük a Hallgatói Önkormányzat ezen tevékenységét is.

Kari szintű horizontunkból kilépve emlékeztetni szeretném Önöket arra, hogy az Önök által Karunkon előöltött négy év alatt az egész ország felsőoktatására kiható nagy változásoknak voltak tanúi. Mint emlékeznek, 2000-ben parlamenti és kormányzati döntések alapján lézajlott a felsőoktatás integrációja. Ez Pécsen azt jelentette, hogy megalakult a Pécsi Tudományegyetem és egyben megszűnt a Pécsi Orvostudományi Egyetem, melynek Egészségügyi Főiskolai Karára iratkoztak még be 1999-ben. Az integrált egyetem 9 kara közül fiatal Karunk dinamikus fejlődése alapján a társkarok elismerését és szimpátiáját élvezte. A felsőoktatást szabályozó döntések alapján a korábbi Pécsi Orvostudományi Egyetem karai, az Általános Orvostudományi Kar és az Egészségügyi Főiskolai Kar létrehozta a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi és Egészségtudományi Centrumát, melyben a két kar számára az orvostudomány és az egészségügyi tudomány speciális feladatainak megoldására nyílik lehetőség. Az Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum közelmúltban megválasztott vezetője Dr. Kosztolányi György professzor elnöklétével biztosítékát jelenti, hogy a Centrumot alkotó karok sajátos feladataik ellátásában az oktatás, a kutatás, a betegellátás területén szakmai, személyi és gazdasági önállóságuk megtartásával továbbra is eredményesen működhetnek együtt hallgatóink és az egészségügyi tudomány különböző területein végzett munkánk érdekében.

Hölgyeim és Uraim!

Kedves Frissdiplomások!

Engedjék meg, hogy a közelmúlt idézése mellett röviden említést tehessünk a közeljövő terveiről. Oktatási választékunkat új szakokkal, köztük egyetemi szintű képzésekkel kívánjuk bővíteni. E lépéseink



ÖSSZEKÖTŐ

irányát napjaink kihívásai igénylik tőlünk. Karunkon indítás előtt áll doktori iskolánk, mely lehetővé teszi az egészségtudományok területén a doktori fokozat elnyerését. Mindezekkel összefüggésben Egészségügyi Főiskolai Karunk egyetemi karrá történő minősítését és az Egészségtudományi Kar megnevezés elnyerését szeretnénk kiemelni. Meggyőződésünk, hogy a Kar székhelyén, Pécsen Karunkhoz és az egyetemi ranghoz méltó épületkomplexumot magában foglaló egészségtudományi campust kell létrehoznunk a Berek utcai ingatlanunk területén.

Tisztelt friss diplomás Kollégák!

A gyorsan eltelt főiskolai évek az Önök számára alkalmasak voltak arra, hogy szaktudományuk szerteágazó összetevőinek alapjait megszerezzék. Ennek megszerzéséről szóló dokumentumot boldogan tartják kezükben. Ez az, amely feljogosítja Önöket választott hivatásuk gyakorlására, de ez egyben kell, hogy figyelmeztesse is Önöket arra, hogy megszerzett tudásukat folyamatosan megerősíteniük, gyarapítaniuk kell. Egyetemünk, főiskolai karunk képzési központjainak könyvtárai továbbra is várják Önöket, folyóirataink, szakkönyveink a szaktudományok legújabb eredményeit naprakészen adják bármikor az Önök kezébe. Kérem, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel.

A folyamatos önképzés ezen formája mellett az Önök rendelkezésére állnak majd Karunk által szervezendő postgradualis képzési formák, melyek néhány év múlva szervezett keretben is fognak nyújtani ismereteik, tudásuk szintentartására mind elméleti, mind gyakorlati téren. Kérem ne felejtse, hogy a tegnapi igazsága sok esetben ma már tudománytörténeti értékűvé, adattá válik a szaktudományok felgyorsult fejlődése következtében. Nincs tehát az Önök számára sem befejezett tudás, diplomájuk csak úgy maradhat tartós és európai szintű, értéke csak

úgy nőhet, ha a tanulási folyamatot további életrészekként állandó elemeként tekintik.

Kedves Szülők, kedves Hozzátartozók!

Négy évvel ezelőtt Önök ránk bízta legfőbb kincseiket, leányaikat, fiaikat, vagy adott esetben feleségeiket, férjeiket. Ahogy az oklevélátadás bizonyította, ezt a feladatot féltett kincseikkel együtt végzett munkával Karunk oktatói lelkiismeretüktől, hivatásszeretetüktől vezérelve megvalósították, oktatták Öket választott szakterületük tudományos alapjaira. Köszönjük a megbízatást, volt tanítványaink számára nyújtott biztos hátteret, a sok támogatást, s most visszaadjuk Öket, az Önök leányait, fiait, feleségeit és férjeit, mint okleveles kollégáinkat, a magyar egészségügy és a szociális szféra új munkatársait.

Végül kedves Kollégák, ezen ünnepélyes percekben gondoljanak szeretettel és hálával azokra, akik lehetővé tették, hogy ez a mai szép nap bekövetkezhessen az Önök számára. Igen, a szülőkről, a családról van szó, hisz ez a szerető közeg biztosította, egyengette az Önök útját a mai ünnepélyes kézfogások pillanatáig, együtt voltak tanulmányaik során lélekben is mindig Önökkel, s most is közös az örömiük. Velük együtt őrzik meg a mai nap kedves pillanatait sokáig emlékezetükben, hogy kellő pillanatban elő tudják majd venni.

Most, hogy hallgatói életük befejező órái sebesen peregnek, Karunk valamennyi oktatója, oktatót segítője és vezető munkatársa nevében köszönöm az Önök 4 éves együttműködését. Sokszor próbára tettük Önöket, s a próbák során az Önök érdekében és a szakma követelményei szerint, a szakma iránti tiszteletből következően határozott, magas követelmények elé állítottuk Önöket. Önök, kedves kollégák kiállták a próbákat, teljesítették a követelményeket. A búcsú pillanataiban most képletesen elengedjük az eddig szeretettel tartott és vezetett kezüket.



ÖSSZEKÖTŐ

Kezükben tartott diplomájukhoz elsőként gratulálunk!

Búcsúnk azonban szóljon csak rövid időre, hiszen visszavárjuk Önöket majd az évfolyamtalálkozókra és bármikor, amikor úgy érzik, hogy a hétköznapi sodrásában

segítségükre tudunk lenni. Sok sikert, megelégedett életet, hivatásuk gyakorlásának örömet, személyes boldogságot kívánunk Önöknek.

Köszönöm megtisztelő szíves figyelmüket!

A diplomaosztó ünnepségen kedves szavakkal búcsúztak a végzett hallgatók és búcsúztatták őket az alsóbbévesek. A búcsúbeszédet a következőkben adjuk közre.

Búcsúznak és elmegyünk... Már harmadik alkalommal gondolunk e sorokra, mint hallgató diákok, búcsúzkodnak az iskolától, tanároktól, diáktársaktól. Mindig szomorúan, siratva az elmúlt szép perceket, s mindig boldogan, büszkélkedve sikereinkkel, és mindig izgatottan várva a reményteli jövőt. Ez a jövő eddig mindig egy másik iskolát jelentett, szakmai fejlődésünkben egy magasabb lépcsőfokot, egyre több olyan tananyagot és tantárgyat, mely közelebb áll érdeklődési területünkhöz, egyre több olyan barátot, akik közelebb tudtak kerülni a szívünkhöz. Most a legmagasabb lépcsőfokhoz állunk, és sikeresen befejeztük azt az iskolát, amely a legtöbb szaktudással gazdagított, talán a legnagyobb erőfeszítésünkbe is került, és a legszebb

perceket lopta be életünkbe. Búcsúznak egy olyan időtől, amikor felnőtt fejjel lehettünk gyerekek, az eddigi kötelekeztől függetlenül, mégis szoros kötelezettségek között együtt sok hasonló emberrel, a világmegváltó gondolatoktól eljutottunk az egyszerű segíteni, tenni vágyás érzéséhez. Ahogy a költő mondja: "Hej magyarok, és dolgozni akarok" Mi mást tehetnénk? Csak pontosan, és szépen. Egyszerűen és szerényen. Nem sikert, pénzt, hírnevet harcolva, hanem büszkén arra, hogy nekünk hivatásunk van. És mi hiszünk abban, hogy az fontos dolog.

*Hangodi Szilvia
IV. éves védőnő*

Tisztelt Tanáraink, Tisztelt Vendégek, Hallgatótársaimk!

Köszöntöm a kedves egybegyűlteket. Engem ért az a megtiszteltetés, hogy a végzős diplomás apolók nevében elbúcsúzzam.

4 évvel ezelőtt, amikor először átléptük az intézmény küszöbét, ismeretlen arcok és akadályok álltak előttünk, de az ismeretlen arcok mára barátok lettek és az akadályokat a kemény, kitartó tanulással és munkával talán sikeresen vettük.

Tudjuk, hogy az igazán nehéz, rögös út még előttünk áll és akik eddig segítettek minket: tanáraink, ezennél nem állhatnak mellettünk.

Ahhoz, hogy ezt a szép hivatást magas szinten, felelősségteljesen, szeretettel, odaadással tudjuk végezni, olyan példák jártak előttünk, mint tanáraink, szüleink.

Köszönjük a családnak, hogy megadták nekünk a továbbtanulás lehetőségét.

Támogattak minket erkölcsileg, lelkiileg és anyagilag, amit más módon nem tudunk viszonyozni, csak azzal a kemény munkával.



ÖSSZEKÖTŐ

amelynek gyümölcsét a mai napon vesszük át. Ezért hívtuk meg Önöket, hogy életünk egyik legfontosabb napján örömlünkben velünk osztozhassanak.

Hálával tartozunk tanárainknak, akik amellet, hogy magas követelményeket állítottak elénk, mindvégig azon voltak, hogy tudásuk, tapasztalataik legjavát adják át nekünk.

Tőlük kaptuk örökül azt a szellemiséget, amelynek segítségével munkánk során arra fogunk törekedni, hogy az ápolás presztízst minél magasabb szintre emeljük.

Kívánjuk, hogy az utánunk következő generációkat ugyanilyen erővel, lelkesedéssel, türelemmel, kitartással és szeretettel vegyék körül, mint bennünket.

Őrizzék meg továbbra is fiatalos lendületüket és – aminél többet nem is kívánhatnánk nekik – egészségüket.

Búcsúznak hallgatótársainktól, barátainktól, akikkel felejthetetlen pillanatokot éltünk át. Nem feledjük a közös bulikat, kirándulásokat, a közös örömöket és azt, hogy mennyit neveltünk és sirtunk együtt.

Kívánjuk, hogy a nagybetűs életbe kilépvé megállják helyüket ezen a szép, ám nehéz pályán. Építgessék karrierjüket, ehhez jeljenek támogatókra családjaikban, munkatársaikban, barátaikban.

Ezek az elválás nehéz pillanatai, lezárult életünk egy fejezete. Mindenki számára egy új élet lehetősége nyílik most meg. Használjuk ki ezt legjobb tudásunk szerint.

Heller Ágnes

IV. éves diplomás ápoló

Fekete-fehér négyzetek. Sötét-világos mezők. Sakk. Játék. Lépni kell. Minden lépés előtt dönteni. Dönteni arról, hová lépünk? A döntésben mérlegelni kell a lépés következményeit. Ha fehérre lépünk... ha feketére lépünk... Mi következik utána? Előre kell látni. Sok-sok lehetőség közül választani a leghelyesebbet.

Aki soha nem ül sakktábla mellé, az is szüntelen "sakkozik" ha él, ha emberien akar élni. Pillanatonként lépünk kell. Az élet megszámlálhatatlan lépések folyamata. A lépések előtt dönteni kell: hová lépünk, mit teszünk, cselekedetünknek milyen következményei lesznek? Saját magunkra. Mások életére.

Életünk döntések sorozata. Aki döntéseiben rendszeresen a leghelyesebbet választja, a legmegfelelőbb jót, abban van az okosság erénye.

Az okosság erkölcsi érték, és tulajdonképpen nem iskolázottságot jelent. Az élet maga tükrözi, hogy okosak vagyunk-e, vagy sem.

Az okos ember emlékezete a valóságot hűen tükrözi. Az okos ember tanul másoktól. Leleményes. Következetes. Éber és óvatos.

Aki sakkozik, az dönt. Felméri lépéseinek következményeit. Előre következtet arra, ami majd bekövetkezik.

Az élet tetteink szüntelen sakklépése. Az okosság erénye vezet a JÓ felé. Okosságodról nem bizonyítvány, nem diploma tanúskodik, hanem szavaid, tetteid, döntéseid.

Tetszik nekem az okosság erénye, mely nem más, mint helyesen cselekvő tudás az emberéletről és "villámnyi" tudás az adott pillanatban, az egyetlen és megismételhetetlen helyzetben a JÓRÓL, melyet választanunk kell. Az életed maga.

Szeretettel köszöntök mindenkit, ezen az örömteli délelőttön, különösen Titeket, akiket az itt maradók nevében búcsúztatok. Hát ez a nap is eljött – hittetek volna? Gondolom, az első vizsgaidőszak után Ti is úgy imádkoztatok, ahogy én is: mikor lesz már vége? A vége most érkezett el és pár



ÖSSZEKÖTŐ

perc múlva a kezetekben 4 éves "szenvedéseitek, véreitek (akár szó szerint értelmezve) és verejtékeitek" eredményével, a diplomával kísértáltk a főiskola kapuin, Okosságotokról bizony most a diploma tanúskodik és ezt szavaitokkal, tetteitekkel és döntéseitekkel értétek el.

Ezekkel a gondolatokkal szeretnék búcsúzni Tőletek, de nem végleg, hiszen a főiskola

Sok szeretettel köszöntök mindenkit ezen a mai napon, mely egyben vidám és szomorú is.

Örömmel tölt el, hogy az elsők között lehetek, aki gratulál nektek, friss diplomásoknak. Biztos vagyok benne, hogy mindannyian boldogok vagytok és elégedettek vagytok, hiszen életetek egy fontos szakaszát sikerült lezárnotok. Sokan irigykednek, hiszen zsebetekben a diploma és előtetek a nagybetűs élet, számos lehetőségével együtt. Mi viszont nem csak erről az oldalról látunk benneteket. Ti voltatok a nagyok, akiket még lehetett keresni, ha gondunk volt. Tőletek lehetett beszerezni a jegyzeteket, tételsorokat, kidolgozott tétéleket. De nem csak az iskola kötött össze minket. A rengeteg sok buli, beszélgetés s megannyi kellemes emlék, melyeket még sorolhatnánk. Az együtt töltött 3 év eltelt. Most itt állunk és búcsúzunk. Mi leszünk a nagyok és átvesszük tőletek a stafétabotot. Ránk hárul majd az a nem is olyan könnyű feladat, hogy most mi nyújtsunk segítséget, ahogy azt ti is tettétek. A főiskolán töltött évek során számos új ismerettel bővült tudásotok, lett szélesebb látókörötök s talán egy kicsit más a szemléletetek, melynek bizonyítéka a már megszerzett diploma. Túl vagytok a kemény vizsgák megpróbáltatásain, úgy érzitek megnyugodtatok, azonban most jön csak, amiért eddig tanultatok: a hivatásotok. Ha

kapui mindig nyitva állnak előtetek. Gratulálok Nektek: a sok közül egy akadályt legyőztetek, csak így tovább. Sok sikert kívánok az ÉLETBEN, ami nem csupán fehér és fekete.

*Gaján Roberta
III. éves diplomás ápoló*

minden jól megy, 1 év múlva mi fogunk ti helyeteken ülni hasonló boldogsággal a szívünkben és minket búcsúztatnak majd. Előttünk azonban még számos akadály áll, melyekkel meg kell küzdenünk, hogy mi is elmondhassuk majd a végén, ahogy most ti: sikerült! Megcsináltuk! Búcsúztatóként fogadjátok útravalóként Márai Sándor szavait: "Az életnek értéket csak szolgálat adhat, amellyel az emberek ügye felé fordulunk." Ez kissé szigorúan és általánosan hangzik, de ez az egyetlen igazság, melyet minden következménnyel megismertem.

Ember vagy, tehát embermódra és az emberek között kell élned. Embermódra élsz, ha igazságosan élsz. Ha minden cselekedeted és szavad alján a szándék van: nem ártani az embereknek. Néha csak azzal, hogy nem hallgatod el az egyszerű igazságokat. Néha csak azzal, hogy nem mondasz tovább, amit mások hazudnak. Néha csak azzal, hogy nem mondasz igent, mikor mindenki kiabál: igen-igen!

A halálos ágyban csak akkor pihensz nyugodtan, ha minden nap teljes öntudatoddal az igazságot szolgáltad. Néha nagyon egyszerű és kicsinyes az igazság. De te ne válogass.

Ennyi az élet értéke.

*Szabó Dorottya
III. éves gyógytornász*



Kitüntetések átadása a diplomaosztó ünnepségen

A Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Hallgatói Önkormányzatának Választmánya minden évben dönt a Hallgatói Önkormányzat által adományozható legmagasabb kitüntetés odaítéléséről.

A díj létrehozásával az alapítók célja az volt, hogy a Hallgatóság érdekeit leginkább szívükön viselő és ezért a legtöbbet tevékenykedő oktatók, oktatót segítők és hallgatók példaeértékű, áldozatos munkáját méltóképpen tudja megköszönni.

Áttekintve az elmúlt évek eseményeit a Hallgatói Önkormányzat Választmánya a 2002/03-as tanévben a kar hallgatóinak nevében adományozott

*Pro Discipulis Academicis Facultatis
Scientiarum Sanitariorum
Universitatis Quinqueecclesiensis*

díjat **Dr. Tahin Tamás** Főigazgató Úrnak adta át, a következő szavak kíséretében.

Főigazgató Úr negyedik éve vezeti karunkat. Ez idő alatt karunk és azon belül a Hallgatói Önkormányzat is rendkívül látványos fejlődésen ment keresztül. Ezekben az években zajlott le a Hallgatói Önkormányzat átstrukturálódása és megerősödése, valamint a Szolgáltató Irodarendszer kiépítése is megkezdődött, melyekre Főigazgató Úr maximális támogatása nélkül nem kerülhetett volna sor. Vezetése alatt a Hallgatói Önkormányzat aránya a Kari Tanácsban elérte a törvényben meghatározott maximális mértéket és ezzel 1/3-nyira növekedett. A jogszabályokban foglaltakon felül a kari Hallgatói Önkormányzatot hallgatói szemmel nézve is már-már zavarba ejtő és mindenképpen egyedülálló mértékben vonja

be a kar sorsának alakításába. Vezetői magatartása így valóban lehetővé teszi a tényleges és erős, információkon alapuló, felelősséggel végzett és érdemben is felvállalható hallgatói érdekképviseleti tevékenység megvalósítását. Főigazgató Úr fontosnak tartja a hallgatók Tudományos Diákkörben való részvételét és azt, hogy saját, végzett hallgatóink oktatásba való bevonásával erősítse karunk stabilitását, emelje az oktatás színvonalát. Elsősorban Dr. Tahin Tamás nevéhez fűződik a Pécsi Képzési Központ 300 férőhelyes új kollégiumának megvásárlása, valamint többek közt új épületek megszerzésével az oktatás alapvető feltételeinek javítása is. Mindezek mellett fontosnak tartja a nehezebb körülmények közül érkező hallgatók fokozott támogatását, és azt, hogy a



kar képes legyen a hallgatók személyes problémáinak észlelésére, lehetőség szerinti legjobb megoldására, továbbá nagy hangsúlyt fektet az oktatás, a kollégiumi élet és a rendezvények közösségformáló szerepére is. A fentiek jegyében köszönöm meg Főigazgató Úr hallgatóság érdekében végzett áldozatos tevékenységét és kívánok további munkájához sok sikert, kitartást és egészséget.



ÖSSZEKÖTŐ

Főigazgató Úr – immár hagyományosan – a diplomaosztó ünnepség felemelő pillanatait megragadva minden évben főigazgatói dicsőretekét ad át az arra méltó, a Kar életében meghatározó szerepet játszó munkatársaknak. A 2003-as évben hárman érdemelték ki e rangos kitüntetést.



Egyed Anna az Egészségügyi Főiskolai Kar Zalaegerszegi Képzési Központjában 1990 óta dolgozik gazdasági ügyintézőként, közgazdasági főelőadónak nevezték ki 1992-ben. Éveken keresztül a gazdasági vezető helyetteseként dolgozott és bebizonyította alkalmasságát ezen a szakterületen. A Zalaegerszegi Képzési Központ gazdasági vezetője 1999-ben lett. Munkáját lelkiismeretesen végzi, és évek óta eredményesen gazdálkodik. Tevékenysége hozzájárult ahhoz, hogy a képzési központban folyó szakmai munkát stabil alapokon nyugvó gazdasági háttér biztosítsa. Hallgatókkal való kapcsolata kiváló. Ezt kollégiumi vezetőként nap mint nap bizonyítja. Munkáját nem csak Zalaegerszegen, hanem valamennyi képzési központban ismerik, és nagyra értékelik.

Dr. Komáromy László 1990 óta oktatója az Egészségügyi Főiskolai Kar-nak. 1992-től a Pécsi Képzési Központ igazgatója, 1993 óta főigazgatóhelyettes. A biológia tárgy lelkes, elhivatott oktatója és művelője szinte valamennyi szakon. A hallgatóság elismeréseként a Hallgatói Önkormányzat a "Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Hallgatóiért" kitüntetésben részesítette 2000-ben, míg 2003-ban a "Kar legnépszerűbb oktatója" címet nyerte el. Főigazgatóhelyettesként kiemelkedő és szerteágazó munkát végzett a Főiskolai Karon, emellett jelentős egyetemi közéleti szerepet is vállalt. Kiváló oktató, szervező és példamutató emberi magatartása alapján a Kar valamennyi dolgozójának tiszteletét és szeretetét élvezzi. Értékes munkájára a Kar vezetése a továbbiakban is számít.





ÖSSZEKÖTŐ



Ulrichné Vágó Márta az Egészségügyi Főiskolai Kar Szombathelyi Képzési Központjában 1990-ben kezdett dolgozni pénzügyi előadóként, 1992-től pénzügyi csoportvezető. A Szombathelyi Képzési Központ gazdasági vezetői feladatait 1994 óta látja el. Munkáját az eltelt közel egy évtized alatt kimagaslóan végezte, emberi magatartásával kivívta munkatársai és a vezetők elismerését. A Szombathelyi Képzési Központ fejlődését lelkiismeretes munkája nagyban elősegítette. Hallgatókkal ápolt kapcsolata kiváló. A Szombathelyi Képzési Központ gazdasági stabilitása érdekében végzett tevékenységét nemcsak Szombathelyen ismerik és értékelik, hanem valamennyi képzési központban és a kari vezetésben is.

Pedagógusnapi kitüntetések

Folyó év június 5-én, a Pedagógusnapon karunk 3 dolgozója részesült kitüntetésben, melyet Dr. Tóth József, egyetemünk rectora adott át. A kitüntetetteknek ezúton is gratulálunk, munkájukhoz további erőt, egészséget kívánunk!



Dr. Gyódi Gyula főiskolai tanár, a Kaposvári Képzési Központ igazgatója a "Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett" kitüntetést vehette át.



Dr. Komáromy László főiskolai tanár, főigazgatói főtanácsadó (Pécsi Képzési Központ) elnyerte "Az év legnépszerűbb oktatója" kitüntető címet.



Havasi József gépkocsivezető (Főigazgatói Hivatal) Rectori Dícséretben részesült.



Kitüntetések

Az elmúlt hónapokban Karunk vezetésének két tagja is rangos kitüntetésben részesült.



Folyó év augusztus 20-án Dr. Illei György kandidátus, a szombathelyi Markusovszky Kórház nyugalmazott osztályvezető főorvosa Mádl Ferenc köztársasági elnök úrtól átvette a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét. A kitüntetést Dr. Illei György több, mint 4 évtizedes, a szülészeti és újszülöttellátás területén végzett kiemelkedő szakmai és oktató munkája elismeréseként kapta.

A Magyar Köztársaság Elnöke

Dr. Illei Györgynek,
az orvosi tudomány kandidátusának,
a szombathelyi Markusovszky Kórház
nyugalmazott osztályvezető főorvosának

több mint négy évtizedes, a szülészeti és
újszülött-ellátás területén végzett
kiemelkedő szakmai és oktató munkáján
elismerésként

a Magyar Köztársasági Érdemrend
Tisztikeresztjé

Kitüntetés átadományozta:

Mélt. Miniszterelnök, 2009. évi augusztus 20. napján



A Baranya Megyei Önkormányzat folyó év október 10-én tartott ünnepi közgyűlésén Dr. Tahin Tamás főiskolai

tanár, Karunk Főigazgatója a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése "Egészségügyi díjat" vette át Dr. Kékes Ferenc-től, a közgyűlés elnökétől. A kitüntetést Főigazgató Úr az orvosi szociológia egyetemi oktatásának és kutatásának megszervezéséért, valamint a PTE Egészségügyi Főiskolai Karának irányításában végzett kimagasló vezetői munkája elismeréseként kapta.





A Laterum Kollégium átadási ünnepsége



A Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Karának első önálló kollégiuma Pécsen 2003. január 23-án 11 órakor került átadásra. Az avatóünnepségen résztvett a kollégiumi férőhelybővítést prioritásként megjelölő jelenlegi kormányzat képviselőjében Dr. Kókény Mihály politikai államtitkár (ESZCSM), Dr. Tóth József rector (PTE), Dr. Kékes Ferenc elnök (Baranya Megyei Közgyűlés), Dr. Tahin Tamás főigazgató, az egyetem társkarainak vezetői, valamint az Egészségügyi Főiskolai Kar-oktatói, dolgozói és hallgatói. Az alábbiakban a rendezvényen elhangzott beszédek szerkesztett változatát olvashatják.

Dr. Tóth József, rector

Hölgyeim és Uraim! Mindig azok az események okozzák számomra a legnagyobb örömet, ha valami olyasmit tudunk átadni, ami által gazdagodik egyetemünk. Ha végigjövünk ezen az épületen, látjuk, hogy nem egy csillogó-villogó üvegpalotáról van szó, nem egy olyan kollégiumi épületről, amelyet mondjuk Amerikában, vagy Európa szerencésebb felén adnak át, hanem egy olyan épületről, amelynek kollégiumi célra való megszerzése elsősorban a főigazgató úr és csapata érdeme. Egy olyanfajta társadalmi nyomást, annak artikulálását felvállaló törekvésnek az eredménye ez, amely társadalmi nyomásokból adódik, hogy egyre többen akarnak az egészségügyi főiskolai karon diplomát szerezni. Már nem is teljes

joggal mondom, hogy főiskolai, hiszen már van egyetemi kimenete is az itt folyó oktatásnak. Itt kb. 3.200 a hallgatók száma. Ennek közel fele Pécsen van, és azonkívül még számos városban a Dunántúlon. Ez óriási dolog. Óriási dolog az, hogy egy kollégiumot úgy tudunk megcsinálni, hogy nincs rá igazából pénzünk. Úgy tudunk létrehozni egy kollégiumot, hogy a kar felvállalja az ezzel járó nehézségeket, ha tetszik egy kar, tudomásulvéve a társadalmi parancsoló igényt, szinte eladósodni vállalja önmagát. Utána pedig egy olyan konstrukciót találunk ki, amilyen konstrukció nincs is. Tehát valahogy úgy létrehozni, hogy főleg a kar önerőjéből, innen-onnan, kicsit hitelbe, kicsit részletre vásárolunk. A vásárlás feltételeit érintve megjegyzendő, hogy az



ÖSSZEKÖTŐ

eladónak is köszönhető, hogy ebbe a játékba, ebbe a nagyon nemes játékba belement. Az összefogás az Oktatási Minisztériumot és az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztériumot is érinti valamint személy szerint az Államtitkár Urat is, akinek segítségével mindvégig érezhető volt. Én azt gondolom, hogy minden sikernek örülni kell. Örülni lehetne egy gyönyörű üvegpalotának, amelyet valaki vagy valamely állami szerv fölépít és átad egy egyetemnek. De örülni kell különösen akkor, amikor egy olyan összefogás nyomán valósul meg valami, amely összefogásban együtt keressük a megoldást és nem az érdeklő egyik résztvevőt sem, hogy hogyan lehetne elhárítani a résztvevőt, hanem csak az, hogy hogyan tud segíteni benne és a végén valami csalafinta úton-módon mégis létrejön és lehetővé teszi a korábbi 150 kollégistához képest újabb 150 hallgató elhelyezését. Ez mindenképpen egy olyan eredmény, aminek – miután közösen hoztuk létre – közösen örülhetünk. Azt kérem a hallgatóktól, akik birtokba veszik, vagy vették már ezt a két új szintet, hogy mindezek figyelembevételével vigyázzanak rá. Ez egy közös eredmény és ígérem, hogy tovább folytatjuk az út keresését, hogy hogyan lehetne jobban felszerelni az épületet, bizonyos pályázatok megnyerésével újabb forrásokat szerezni azért, hogy akik itt vannak emberi, XXI. századi körülmények között készülhessenek arra a hivatásra, amely a legszebb hivatások egyike, hiszen beteg embert kell valamilyen módon segíteni ahhoz, hogy emberi élete legyen, s ahhoz teljes ember szükségeltetik az oktatás folyamán is. Én köszönöm mindazoknak, akik segítettek ebben a folyamatban és az egyetem rectoraként örömmel regisztrálom az összefogást, és örömmel regisztrálom annak eredményét. Köszönöm szépen.

Dr. Kókény Mihály, politikai államtitkár
Tisztelt Rector Úr, Főigazgató Úr, Elnök Asszony, Hölgyeim és Uraim, Kedves

Hallgatók! Én nagy örömmel jöttem el ide, fogadtam el a meghívást a Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Karának kollégiumavatójára, a kollégiumbővülés eseményének megünneplésére. Hallgatva Rector Úr szavait két szempontból is példaértékűnek tartom ezt a kezdeményezést. Az egyik az, hogy a tudományegyetem tradicionális karai és egyáltalán az egyetem egésze felelősséget érez a kistestvérért, az újonnan jöttekért, az Egészségügyi Főiskolai Karért. Tehát nincs egyfajta arisztokratikus elzárkózás, hogy most megint csak a jogászképzés vagy az orvostudomány – amelyeknek megvannak a maguk hagyományai – a fontos, hanem nyitottak és érzékenyek az új igényekre. Nagyon köszönöm, hogy ilyen felelősen gondolkodik az egyetem vezetése.

A másik tényező, amiért úgy gondolom, hogy mindenképpen elismerést és dicséretet érdemel az egyetem és minden közreműködő, az a létrehozás pénzügyi konstrukciója. Mert végre van bátorságuk ahhoz, hogy nem mindent rögtön és azonnal állam hácsítól várjanak azzal a mentalitással, hogy majd a költségvetés meg fogja oldani az igényeket. Persze a költségvetésnek megvan a felelőssége, de nem tudunk egyszerre minden igényt, szükségletet kielégíteni akkor, mikor az megjelenik. S én örülök annak, hogy sikerült megtalálni egy ilyen kölcsönszerződéses megoldási lehetőséget és mondhatom, hogy a kormány igyekszik ebben segíteni. Az oktatási tárca vizsgálja jelenleg is, hogy még idén hogyan lehet segítséget adni a beruházási maradványok terhére, hogy a pénzügyi teher ne egyedül az egyetemre háruljon. Hadd mondjam el azt, hogy a szocialista-liberális kormány mind az egészségügy területén, mind az egyetemi fejlesztések területén kiemelt fontosságot tulajdonít annak, hogy korábbi adósságokat tudjuk törleszteni, ezért picit gyorsított ütemben igyekszünk a feszítő szükségleteket kielégíteni.



Azt gondolom, hogy az egészségügy számára fontos és nemcsak bizalomerosító üzenet volt az, hogy az elmúlt esztendőben a magyar egészségügy történetének legnagyobb béremelését tudtuk végrehajtani. Ez talán üzenet a most pályára készülőknek, az itt főiskolai diplomát szerzőknek is, hiszen őket már egy magasabb kezdőfizetés várja az egészségügyi intézményekben, ezért azt gondolom, hogy az átlagosan 50%-os béremelés jelentős lépés volt a felzárkózásunkhoz.

Szeretném azt is elmondani, hogy az egyetemi fejlesztésekre igyekszünk figyelmet fordítani. A Pécsi Tudományegyetemen 2003-ban az egészségügyi, szociális és családtügyi tárcá biztosítja a fedezetet a traumatológia centrum korszerű gép-műszer állományának beszerzéséhez körülbelül félmilliárd forint értékben. Felelősen igyekeztünk máshol is segíteni és ezért pályázat keretében még néhány klinikán a betegek által is használt helyiségek is meg tudnak újulni (kényelmi berendezések, egyéb eszközök), aminek gondolom már a betegek is érzik bizonyos komfortosító hatásait. A Pécsi Tudományegyetem klinikái is be tudtak kapcsolódni továbbá a lakosságprogramba is, amelyet a tárcá meghirdetett a tanulásra.

De hogy egy pillanatra visszatérjünk a főiskolához, hadd mondjam el, hogy én nagyon fontosnak tartom azt, hogy a jövő ápolói, dietetikusai, gyógytornászai, védőnői, szociális munkásai közül sokan kollégiumban készülhetnek a hivatásukra, mert nem elegendő csak a szaktudást megszerezni. Azt gondolom, hogy Önök azok a hallgatók, akik készülnek arra, hogy családokat látogató védőnők legyenek, vagy szociális feladatokat lássanak el az önkormányzatoknál vagy akár egészségügyi intézményekben, valamilyen értelemben a lakosság kiszolgáltató csoportjaival találkoznak, az ő segítségükre kell felkészülniük. Nap, mint nap szembesülni fognak konfliktusokkal, méltánytalansággal. Azt gondolom, hogy fontos, hogy

felvértezettek legyenek ezekre a kihívásokra és nem mellékes, hogy egyfajta közösségi létforma segíti-e a hallgatókat a felkészülési folyamatában, mert a kollégiumi fejlesztés valóban hatékony eszköz arra, hogy a végzett hallgatók jól informált, motivált, aktív közösségi emberek legyenek.

Azt gondolom továbbá, hogy ebből a szempontból is érdemes végiggondolni az egyetem e nemes erőfeszítését. Hiszen a Laterum Kollégium átadása előrevetíti az új tudományos műhelyek, klubok, önszerveződő szakkollégiumok és társaságok létrejöttét is, amelyek Libur szavaival élve a szabadság kis körei lehetnek, és megalapozhatják a hallgatók számára a munkájukhoz és jövőjükhöz nélkülözhetetlen szakmai kapcsolatokat. A Pécsi Tudományegyetem intézményfejlesztési tervének köszönhetően a könyvtár és a kollégium fejlesztési koncepció megvalósítása is a szolgáltatások színvonalának jelentős emelését eredményezi. Én örülök annak, hogy itt, ebben a kollégiumban rövidesen a hallgatók számára a szobájukban is hozzáférhetőek lesznek az információs technológiai jellegű berendezések. Hiszen ma már elengedhetetlen az, hogy a hallgatók kollégiumi szobájukban internet csatlakozással rendelkezzenek, hozzáférést biztosítva az európai és a nemzetközi tudományos közösséghez. Nem lehet eléggé hangsúlyozni azt a lehetőséget sem, hogy ez a kollégium, ha szerény körülmények között is, de vendégelődők fogadására is alkalmas, ami szintén színesítheti az egyetem palettáját.

Szívből kívánom, hogy ez a kollégium váljon az egész egyetemi közösség, persze mindenképp a hallgatók, tanárok, az egyetem polgárai számára olyan hasznos intézménnyé, ahol mindenki jól érezheti magát, és ahova tanulmányok befejezését követően is szívesen jön vissza, ha csak látogatóba is. Köszönöm szépen.



ÖSSZEKÖTŐ



Dr. Tahin Tamás, főigazgató

Tisztelt Államtitkár Úr nagyon röviden kívánok szólni. Elsősorban a hálánkat szeretném kifejezni azzal, hogy államtitkár úrnak és Kékes Ferenc elnök úrnak, majd későbbi alkalommal pedig Toller László Polgármester Úrnak átadjuk a "Pro Facultate Scientiae Sanitatis" elnevezésű kari emlékérmét. Ezt a kitüntetést azért alapítottuk, hogy emlékeztessük erre a karrá, megköszönjük az eddig kapott segítséget mindazoknak, akiket említettem, és kérjük is ezt a segítséget a hallgatóság nevében a továbbiakban is. Meggyőződésem, hogy ezen a karon a hallgatók, leendő egészségügyi, szociális szakemberek abba az irányba mennek, ahogy azt Államtitkár Úr megfogalmazta. Mi oktatók ebben csak segíteni tudjuk őket, azt viszont maximális mértékben megteesszük. Ehhez pedig ez a kiváló egyetemi környezet, ami adottság ma már, azt hiszem kellő segítséget is nyújt. Ez az alkalom lehetőséget ad, hogy külön megköszönjem az Általános Orvostudományi Karnak a tőlük kapott segítséget, mert enélkül ez a kar szinte nem létezne. Nagyobbik testvérnek neveztük és továbbra is az. Rászorulunk erre a segítségre most is, bár az elválasztás időszaka megkezdődött, de nem az elválásé. Önállósodunk, de segítség kell. Ismételten köszönöm az elnök úrnak, és decani vezetésnek, illetve a megelőző decani vetetésnek, Fischer Emil Decan Úrnak is azt

a segítséget, amit az elmúlt három évben adott. Államtitkár úr engedje meg, hogy nagy tisztelettel átadjam hallgatóink és kari oktatóink nevében ezt az elismerést.

Gál Nikolett

Tisztelt Államtitkár Úr, Rector Úr, Polgármester Úr, Főigazgató Úr, Hallgatótársaim! Kedves Vendégeink!

Köszönöm Államtitkár Úrnak, hogy a kollégiumot az Egészségügyi Főiskolai Kar hallgatóinak jelképesen átadta. Mi hallgatók, a kollégiumot második otthonunknak tekintjük és az épület már most is jó feltételeket biztosít a nyugodt tanuláshoz, a pezsgő tudományos és kulturális közösségi élethez. Szeretném elmondani, hogy a kollégiumban rendelkezésünkre álló 300 férőhely csak arra elegendő, hogy a kollégiumi ellátottságunk az elmúlt évekhez képest ne csökkenjen. Az időközben megemelkedett hallgatói létszámunk következtében arányaiban itt összesen annyi hallgatót tudunk elhelyezni, mint 1999-ben. A következő tanévben hallgatói létszámunk tovább növekszik majd. Hadd reméljem, hogy az első önálló kollégium átadási ünnepségét követően hamarosan egy újabb Egészségügyi Főiskolai Kari kollégium avatóünnepségén vehetünk majd részt. Bizakodásra ad okot, hogy a jelenlegi kormányzat a kollégiumi férőhely biztosítását prioritásként jelölte meg



ÖSSZEKÖTŐ

programjában. Engedjék meg, hogy köszönetet mondjak a kollégium létrehozása érdekében tett fáradozásaiért a kar vezetőségének, a kar Hallgatói Önkormányzat korábbi vezetőségének, az Általános Orvostudományi Kar és az Általános Orvostudományi Kar Hallgatói Önkormányzatnak a közös kollégiumokban biztosított férőhelyekért. Végezetül pedig hálával tartozunk Rector Úrnak, Gazdasági Főigazgató Asszonynak és Főtitkár Úrnak az általuk nyújtott támogatásért. Államtitkár Úr! Úgy tudom, hogy a szíven viseli az Egészségügyi Főiskolai Karon oktatott szakmák sorsát. A hallgatók nevében hadd kérjem hát a támogatását ahhoz, hogy az ezen szakmák elsajátításához szükséges alapvető oktatási intézmények is a rendelkezésünkre álljanak. Segítségét előre is hálásan köszönöm.

Dr. Tahin Tamás főigazgató pohárköszöntője

Megpróbálok rövid pohárköszöntőt mondani. Kifejezetten nem árt kimondani azt, hogy ez a kar és annak hallgatósága hálás mindazoknak, akik ebben a folyamatban, ami a kollégium megvételéhez vezetett, résztvettek, segítettek. Kiváltképpen hálás és ezt külön is szeretném kiemelni az Egyetemi Hallgatói Önkormányzatnak, hogy akkor segített minket pénzzel, amikor nagyon kellett az a bizonyos 80 millió forint, a törlesztés első részlete. A pénzt kölcsön

kaptuk ugyan, de jókor jött, anélkül nem ment volna a vásárlás. Ugyanilyen nélkülözhetetlen volt az a kölcsönös együttműködés, ami a gazdasági főigazgatósággal jött létre tavaly és az idén is. Nem volt egyszerű – ügye. Főigazgató Asszony? – de mi köszönjük, hogy vállaltak bennünket. Bátrak voltak annyira, hogy egyfajta kezességet is vállaltak akkor, amikor aláírták az adásvételi szerződést. Köszönöm Gazdasági Főigazgató Asszonynak.

Megint lépünk egyet előre. Nagyon fontos tudatosan cselekedni. Én úgy érzem, hogy ami ma itt elhangzott Államtitkár Úrtól, Rector Úrtól, és másoktól, az a jövő biztosítékát jelenti. Nem magamnak kérem: Nekünk van ugyan bizonyos jövőnk – ki tudja, mennyi? – de elsősorban az itt lévő huszoneveseké a jövő. Előttük nyitva áll akár Európa is, de először Magyarország. Ez a legfontosabb, utána a többi. Ez a kollégium ezeket az előremutató célokat kell, hogy szolgálja. Célunk visszakapaszkodni az európai szintre ezen a területen is, ha kell, akkor meg is előzni azokat, akiket lehet. Én nem kevesebbet kívánok hallgató kollégáimnak, fiatal oktató kollégáimnak csak ezt. Ismételten köszönöm mindannyiuknak, nagyon kedves, tiszteletre méltó támogatásukat. Ermelem poharam kedves mindannyiukra és kívánok Önöknek jó egészséget!

Összeállította: Mihályi Ágnes, Oláh András





ÖSSZEKÖTŐ

In memoriam Berta Károlyné (1945–2002)



2002 december 4-én elhúzódó betegsége következtében a Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Főigazgatói Hivatala és Pécsi Képzési Központja elvesztette kiváló munkatársát Berta Károlynét, ahogy nagyon sokan ismerték és szerették: "az Erzsikét".

Erzsike 1970-től kezdődően volt munkatársa a Pécsi Orvostudományi Egyetem Biológiai Intézetének, mint laboratóriumi asszisztens. Lelkiismeretes, mindig segítőkész tevékenysége az Intézet oktató-kutató munkájának állandó részét képezte 1998-ig. Ezt követően az Egészségügyi Főiskolai Kar Pécsi Képzési Központjának és Főigazgatói Hivatalának munkatársaként, laboratóriumi és adminisztratív feladatokat látott el, minden területen maximálisan nyújtva.

Életének betegséggel való küzdelemmel terhelt utolsó éveit nagy önuralommal, türelemmel,

önfegyelmel viselte úgy, hogy nagy terhet senkivel nem érezte.

Immár egy éve, hogy fizikailag nincs közöttünk, de személyisége, lénye kitörölhetetlenül bennünk marad.

Szerepjáték az egyetemi okleveles ápoló szak hallgatóinak előadásában

"Ápoló küzdj, és bízza bízál!" Ez a Madáchtól kapott gondolat volt a végszava annak a szerepjátéknak, amelyet az egyetemi okleveles ápolói szak első évfolyamos hallgatói mutattak be április 29-én Pécsen. A Laterum kollégium egyik termében bemutatott "Luciféra bukása" című előadást a főiskola számos vezető oktatója tisztelte meg jelenlétével.

A történet dióhéjban a következő: Luciféra (a bukott ápoló – Törő Viktória) arra készül, hogy bebizonyítsa a PTE-EFK szellemének (Stein Boglárka), hogy az általa megvalósított egyetemi okleveles ápolói szak semmit sem ér. Két ápolói "prototípus", Adama (Laskovicsné Szendrei Annamária) és Jéva (Ludva Szilvia) megrontását tűzte ki céljául, akikkel számtalan



ÖSSZEKÖTŐ

ápolástörténeti színen vonul végig. Célja, hogy megmutassa azokat az értékeket, melyek jellemezték az adott kor ápolását, majd bebizonyítsa, hogy minden próbálkozás hiábavaló, az értékek sorsa megbuknak.

Az előadásra az Ápolástudományi Intézet és Népegészségtani Tanszék közös megrendezésében került sor. Központi feladat volt az évfolyam számára, hogy egy olyan szerepjátékot írjanak és mutassanak be, amelyben az egészségfejlesztési koncepció központi elemként jelenik meg. Az egészségfejlesztés az Egészségügyi Világszervezet egyik ma is aktuális társadalomegészségügyi programja. A színdarab üzenete, hogy ezt a törekvést adaptálni és terjeszteni kell hazánkban, melyben az egyetemi okleveles ápolók hajlandók és képesek vezető szerepet vállalni, s így legyőzni az "öskételkedést", Luciférát. A szerepjáték megvalósítása már hagyomány az egyetemi okleveles ápolói szakon, mely lebonyolítása számunkra is sok mókát, de egyben rengeteg munkát is jelentett. Valánemnyi képzési célterületen (ápolásoktatás, kutatás és vezetés) megszerzett ismeretet kellett a készség és képesség szintjén alkalmaznunk. Nem volt könnyű feladat, de azt hiszem: sikerrel teljesítettük.

További szereplők és résztvevők voltak:

Szent Erzsébet: Horváthné Gész Hajnalika

Mária soros: Schubert Valéria

Flóranca Nightingale: Mészáros Edit

Sarah Gamp: Hegyi Ágnes

Kossuth Zsuzsa: Paskai Tünde

Clara Barton: Herman Annamária

Ápolók Kara: Lipovits Adrienn, Varga Krisztina, Juhászné Hantos Andrea

Narrator: Farkas Nóra

Egyetemi okleveles hallgatók: Gréminger Éva, Szekrajcsics Dóra, Szendrei Annamária, Vajda

Tímea, Vakaró Mónika

A szerepjátékot írta és szervezte: Mádi Viktória



ÖSSZEKÖTŐ



A Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Kar információs lapja

Szerkeszti: A Kari Media Bizottság

A Kari Media Bizottság elnöke: Oláh András

Felelős kiadó: Dr. Tahin Tamás, főigazgató

Főszerkesztő, technikai munkálatok: Dr. Horváth Gábor (ligo@efk.pte.hu)

Szerkesztőség: 7623 Pécs, Rét u. 4. Tel.: (72) 315-766, Fax: (72) 315-941

Nyomdai munkálatok: BORNUS Nyomdaipari Szolgáltató kft.

Ügyvezető igazgató: Borbély Tamás